

JAARREKENING 2025

2. Jaarrekening

2.1 Inleiding

In de volgende paragrafen worden de programmarekening en de balans nader toegelicht. Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording worden programma's toegerekend aan zogenoemde taakvelden. Het programma van het Bedrijvenschap valt volledig onder het taakveld "3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur".

2.2 Overzicht van baten en lasten over 2025

	Rekening 2025	Rekening 2024	Begroting 2025 (voor wijz.)	Begroting 2025 (na wijz.)
LASTEN				
Lasten	1.802.146	3.155.889	1.359.346	2.768.464
Mutatie onderhanden werk	43.740	11.896.897	3.296.134	3.442.926
Storting in de voorziening	0	0	0	0
Totaal	1.845.886	15.052.786	4.655.480	6.211.390
BATEN				
Baten	1.845.886	15.052.786	4.655.480	5.941.454
Mutatie onderhanden werk	0	0	0	0
Vrijval van de voorziening	1.230.000	1.232.000	0	0
Totaal	3.075.886	16.284.786	4.655.480	5.941.454
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	1.230.000	1.232.000	0	-269.936
Toevoeging/onttrekking reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.230.000	1.232.000	0	-269.936

Voor de toelichting op de programmarekening wordt verwezen naar paragraaf 2.5.

De SVLO (Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden) heeft een zogenoemde QuickScan uitgebracht die een indicatie geeft of een overheidsorganisatie belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Mede op basis van deze QuickScan is aangetoond dat het Bedrijfschap Harnaspolder voor de vennootschapsbelasting geen winst verwachting heeft en derhalve niet belastingplichtig is. Het Bedrijfschap is hierbij indertijd begeleid door de fiscaal adviseur van de gemeente Den Haag. Aangezien het Bedrijfschap niet belastingplichtig wordt geacht, zijn ook geen lasten voor de vennootschapsbelasting opgenomen bij de lasten.

2.4.2 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vanwege het feit dat tekorten afgedekt worden door de aan de Gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten is de jaarrekening opgesteld op basis van continuïteit van het Bedrijfschap.

Het verloop van de boekwaarde van het onderhanden werk gedurende het verslagjaar is als volgt:

Boekwaarde onderhanden werk begin begrotingsjaar	18.785.534
Vermeerderingen (lasten) dit jaar	1.802.146
Verminderings (baten) dit jaar	-1.845.886
Boekwaarde onderhanden werk einde begrotingsjaar	18.741.794

Op basis van de grondexploitatieberekening per 1-7-2025 en actualisatie tot en met 31 december 2025 wordt een tekort op de grondexploitatie verwacht van € 8,82 miljoen contante waarde per 31-12-2025.

In de per 31 december 2025 geactualiseerde grondexploitatieberekening is rekening gehouden met de volgende nog te realiseren uitgaven en inkomsten:

Nog te maken kosten verwervingen	-
Nog te maken kosten civiele werken	0,90
Nog te maken plankosten	0,45
Nog te maken overige kosten	0,05
Nog te maken rentekosten	0,42
	1,82
Geraamde opbrengsten	11,57
Saldo	-9,75

Nog te maken kosten civiele werken

De nog te maken kosten voor civiele werken betreft nagenoeg uitsluitend woonrijp maken. De ramingen zijn gebaseerd op berekeningen van een extern bureau en de recente informatie over de nog uit te voeren werkzaamheden.

Nog te maken plankosten

Voor de kosten van het door gemeenten gedetacheerde personeel en van ingehuurd personeel zal naar verwachting nog een bedrag van € 0,36 miljoen benodigd zijn. Voor de voorbereiding, toezicht en uitvoering van de civiele werken (VTU) € 0,09 miljoen.

Nog te maken overige kosten

Voor de bijdragen per uitgegeven m2 aan de Stichting Groenfonds zal naar verwachting nog een bedrag van € 0,05 miljoen benodigd zijn.

Nog te maken rentekosten

Het Bedrijfschap heeft per balansdatum een schuld in rekening-courant groot € 19,49 miljoen. De hierover verschuldigde rente is gelijk aan de 1-maands Euribor met een opslag van 35 basispunten. Tot en met 31 december 2026, de verwachte einddatum van de grondexploitatie, wordt rekening gehouden met € 0,42 miljoen aan rentelasten.

Geraamde opbrengsten

Per 31-12-2025 dienen nog twee kavels te worden uitgegeven waarvoor reserveringsovereenkomsten zijn gesloten, op basis van een eenzijdige verplichting vanuit het Bedrijvenschap om bouwrijpe kavels te leveren mits sprake is van een vergunde omgevingsvergunning.

Verder zijn opbrengsten geraamd voor de geclaimde schadevergoeding van TenneT.

Risico's in de grondexploitatie

Het Bedrijvenschap onderkent de volgende risico's van grotere omvang:

- Risico dat de bijdrage op grond van een exploitatie-overeenkomst niet ontvangen wordt vóór verwachte einddatum van de GR en de GR hiertoe langer in stand moet worden gehouden.
- De in de grondexploitatie opgenomen vordering op TenneT TSO wordt niet ontvangen binnen de looptijd van de GREX en zal, in het kader van afsluiten van de grondexploitatie, als vordering op de worden balans opgenomen waardoor de GR langer in stand moet worden gehouden.
- De vordering op TenneT TSO valt lager uit. In de begroting is nu het meest actuele schadebedrag opgenomen op basis van het laatste tussenvonnis van de rechtbank. Het Bedrijvenschap doorloopt nog de procedure omdat dit bedrag in de ogen van het Bedrijvenschap te laag is. TenneT kan het bedrag in een beroep bij het Hof nog aanvechten. Daarmee is de uitkomst onzeker.

Naast negatieve risico's is er ook een positief risico van grotere omvang:

- Het te ontvangen schadebedrag van TenneT TSO valt hoger uit dan waarmee in de grondexploitatie rekening is gehouden.

Met de indexering van het tekort naar de peildatum 31-12-2025 en rekening houdend met belangrijke afwijkingen in het 2^e halfjaar 2025 bedraagt het verwachte tekort per die datum € 8,82 miljoen.

Normenkader

Het Algemeen bestuur heeft het normenkader voor 2025 vastgesteld waarbij de relevante externe en interne wet- en regelgeving alsmede overige normen zijn benoemd. Dit betreft:

- Gemeentewet
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
- Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies
- Wet financiering decentrale overheden
- Besluit accountantscontrole Decentrale overheden
- Beleidskader PZH inzake financiële toezicht gemeenschappelijke regelingen
- Europese aanbestedingsregels en nationale aanbestedingsregels
- Omgevingswet
- Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap HarnaschPolder (7e wijziging)
- Samenwerkingsconvenant Schipluiden-Delft-Den Haag (17 april 2001)
- Uitvoeringsconvenant (2013)
- Financiële verordening BHP 2024
- Controleverordening BHP 2024
- Controleprotocol BHP 2024
- Aanbestedingsrichtlijn (AB 14 april 2004) met aangepaste grensbedragen conform besluit DB d.d. 17 november 2022
- Mandaatbesluit 2024
- Algemene Verkoopvoorwaarden Bedrijvenschap HarnaschPolder en de Algemene Verkoopvoorwaarden woon- en woonwerkkavels Bedrijvenschap HarnaschPolder (DB 9 mei 2011 en DB 22 april 2013)
- Kostenverhaalbesluit Bedrijventerrein HarnaschPolder (AB 28 april 2004), update (jaarlijks bijlage 2012 (AB 21 juni 2012)
- De door het algemeen bestuur vastgestelde meerjarige grondexploitatiebegroting.

Waardering activa en passiva

Onderhanden werk

Onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde. Het onderhanden werk is gewaardeerd tegen de daaraan bestede kosten.

De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De vervaardigingsprijs bevat mede de rentelasten in verband met de financiering van Onderhanden werk/gronden in ontwikkeling. Alle gemaakte kosten zijn geactiveerd onder de post Onderhanden werk. De op Onderhanden werk betrekking hebbende opbrengsten zijn in mindering gebracht op deze kosten. Aangezien er een negatief plansaldo bestaat, zijn de gronden in ontwikkeling gewaardeerd tegen de lagere marktwaarde.

De inbreng van gronden vindt plaats tegen verkrijgingsprijs. Behalve gronden en panden worden geen andere eigendommen ingebracht. Verworven eigendommen die niet (meer) voor de grondexploitatie benodigd zijn, worden afgestoten. Het Bedrijfschap beschikt derhalve niet over overige vaste activa.

Vorderingen

Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, opgenomen tegen de nominale waarde. Indien van toepassing op vorderingen en overlopende activa onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening. De algemene reserve is de resultante van de met de grondexploitatie behaalde resultaten.

Voorziening

Bij een uit de grondexploitatie voortvloeiend verwacht positief plansaldo worden gronden in ontwikkeling gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. Indien de grondexploitatie daartoe aanleiding geeft (verwacht negatief plansaldo) wordt een voorziening voor het Onderhanden werk gevormd. Bij het Bedrijfschap is dit vanaf de start van toepassing. De omvang van de voorziening is gebaseerd op het geraamde tekort volgens de laatste grondexploitatieberekening en belangrijke afwijkingen daarop in het 2^e halfjaar 2025.

Resultaatbepaling

De opbrengsten en de kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Lasten worden verantwoord in het jaar van prestatielevering. Grondverwervingen en gronduitgiften worden verantwoord op het moment dat het juridisch eigendom is overgedragen. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winst wordt verantwoord bij afronding van de exploitatie of eventueel eerder, naar rato van de voortgang van de exploitatie en in overeenstemming met de hiervoor vigerende verslaggevingsregels.

2.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2025

	Rekening 2025	Rekening 2024	Begroting 2025 (voor wijz.)	Begroting 2025 (na wijz.)
Lasten				
<i>Verwervingen</i>				
Verwervingen	275	362.950	0	0
<i>Civiele techniek</i>				
Slopen, saneren en voorbelasten	0	69.824	0	0
Bouwrijp maken	83.086	215.730	0	30.218
Woonrijp maken	471.203	485.616	409.201	1.535.933
CT diversen	18.389	19.357	0	0
<i>Plankosten en VTU</i>				
Planontwikkelingskosten	566.177	720.984	391.410	493.942
Vorbereiding en toezicht op uitvoering	66.404	77.194	36.828	189.912
<i>Overige kosten</i>				
Rentekosten	490.055	910.835	449.828	250.050
Fondsvorming	12.185	191.030	51.829	63.610
Overig	94.372	102.369	20.250	40.699
Storting in de voorziening	0	0	0	0
<i>Overige kosten na afsluiten grondexploitatie</i>				
Organisatiekosten na afsluiten grondexploitatie	0	0	0	50.000
Rentekosten na afsluiten grondexploitatie	0	0	0	114.100
Mutatie onderhanden werk	43.740	11.896.897	3.296.134	3.442.926
Totaal	1.845.886	15.052.786	4.655.480	6.211.390
BATEN				
<i>Gronduitgiften</i>				
Gronduitgiften	1.064.457	14.762.144	4.655.480	5.579.976
<i>Overige opbrengsten</i>				
Overig	781.429	290.642	0	361.478
Vrijval van de voorziening	1.230.000	1.232.000	0	0
Mutatie onderhanden werk	0	0	0	0
Totaal	3.075.886	16.284.786	4.655.480	5.941.454
Gerealiseerd totaal baten en lasten	1.230.000	1.232.000	0	-269.936
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.230.000	1.232.000	0	-269.936

2.5.1 Lasten (inclusief analyse begrotingsafwijkingen)

Verwervingen

In 2025 zijn beperkte niet begrote notariskosten gemaakt.

Civiele techniek

Bouwrijp maken

Het bouwrijp maken is vrijwel afgerond.

Woonrijp maken

Ten aanzien van het woonrijp maken zal het Bedrijvenschap nog het woonrijp maken van de Gantel afronden. Vanwege de bouw van een aanpalend pand kan het Bedrijvenschap naar verwachting niet alle resterende werkzaamheden zelf uitvoeren. Het Bedrijvenschap zal zoveel mogelijk zelf af maken. Voor zover dat niet lukt, zullen de resterende budgetten worden overgedragen aan de gemeente Midden-Delfland.

CT diversen

Onder de diverse kosten bevinden zich enkele kleinere niet-specifieke investeringen welke niet apart waren begroot.

Plankosten en VTU

Planontwikkelingskosten

Onder de plankosten zijn opgenomen de kosten voor gedetacheerde medewerkers van de deelnemende gemeenten. De inzet vindt plaats op grond van afspraken met de deelnemers in de Gemeenschappelijke regeling. Daarnaast zijn onder de plankosten ook opgenomen de inhuur van externen ten behoeve van de projectorganisatie en de kosten voor PR en communicatie, noodzakelijke onderzoeken, en algemene kosten, zoals kosten huisvesting en ondersteuning.

Voorbereiding en toezicht op uitvoering

Hieronder vallen kosten voor bestekvoorbereiding, toezicht en directie voor bouwrijp maken en woonrijp maken. Het betreft de werkzaamheden voor bovengenoemde civiele werkzaamheden. Deze kosten zijn in 2025 als gevolg van vertraging in de civiele werkzaamheden zelf ook lager uitgevallen.

Overige kosten

Rentekosten

De financieringslasten bestaan uit de aan 2025 toegerekende rentelasten van de lening portefeuille (per 30 juni 2025 beëindigd) en rente over rekening-courantsaldi. Ten opzichte van de begroting zijn de rentekosten als gevolg van vertraging in de uitgifte van gronden en het niet aanzuiveren van het verlies door de deelnemende gemeenten medio 2025 hoger uitgevallen.

Fondsvorming

Overeenkomstig de afspraken bij de vorming van de gemeenschappelijke regeling wordt aan de Stichting Groenfonds Midden-Delfland een bedrag van € 4,54 per uitgegeven m2 uitgekeerd. In het verslagjaar is 2.684 m2 uitgegeven waarvoor een bijdrage zal worden uitgekeerd.

Overig

Naast een beperkt bedrag voor belastingaanslagen voor de eigendommen van het Bedrijvenschap betroffen de overige kosten in 2025 voor het grootste deel de kosten van huisvesting (€ 0,04 miljoen), accountantskosten (€ 0,04 miljoen) en gemeentelijke belastingen (€ 0,02 miljoen). In de begrotingswijziging stonden de huisvestings- en accountantskosten onder de plankosten verantwoord.

Mutatie Onderhanden werk

De mutatie Onderhanden werk betreft een sluitpost in de programmarekening. Zolang het Bedrijvenschap grond ontwikkelt, wordt het saldo van alle opbrengsten en kosten geactiveerd als Onderhanden werk.

2.5.2 Baten (inclusief analyse begrotingsafwijkingen)

Opbrengst gronduitgiften

Onder deze post worden de opbrengsten verantwoord uit hoofde van de uitgifte van bouwrijpe kavels. In 2025 heeft één uitgifte plaatsgevonden. In de gewijzigde begroting 2025, die was gebaseerd op de jaarschijf 2025 in de grondexploitatie per 1 juli 2024, was rekening gehouden met een opbrengst van € 5,58 miljoen. De twee gronduitgiften waarop het verschil toeziet worden nu 2026 verwacht.

Overige opbrengsten

De overige ontvangsten (€ 0,78 miljoen) betreft vooral de verkoop van een woonhuis (€ 0,63 miljoen), diverse kleinere grondstroken (€0,07 miljoen), ontvangen reserveringsvergoedingen (€ 0,08 miljoen).

Vrijval van de voorziening

Op basis van de gerealiseerde kosten en opbrengsten in het verslagjaar, alsmede de bijgestelde verwachtingen omtrent nog te realiseren kosten en opbrengsten, is in het verslagjaar € 1,23 miljoen van de voorziening vrijgevallen.

Resultaat

Het resultaat over het boekjaar 2025 komt uit op € 1,23 miljoen positief. Dit bedrag is gelijk aan de verwachte afname van het tekort van de per 31 december 2025 geactualiseerde grondexploitatie.

2.5.3 Incidentele baten en lasten

In het Overzicht baten en lasten 2025 zijn geen incidentele baten en lasten begrepen. Alle verantwoorde baten en lasten zijn eigen aan het voeren van een grondexploitatie.

2.5.4 Wet Normering Topinkomens (WNT) tabel

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op het Bedrijvenschap Harnaschpolder van toepassing zijnde regelgeving.

Gegevens 2025	
bedragen x € 1	C. van der Feltz
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2025 t/m 31-12-2025
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,124
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	22.680
Beloningen betaalbaar op termijn	0
Subtotaal	22.680
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.504
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Bezoldiging	22.680
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Bezoldiging	22.680

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	C. van der Feltz
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,213
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	37.302
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	<i>37.302</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	49.629
Bezoldiging	37.302

De heer C. van der Feltz, tevens in dienst bij de gemeente Den Haag, is sinds 1 augustus 2022 aangesteld als directeur. De in de tabel genoemde bezoldigingen is het bedrag dat voor het werk van de directeur aan de gemeente Den Haag is verschuldigd over de vermelde perioden.

1d. Topfunctionarissen in 2025 met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie in 2025
F.A. Voskamp	Voorzitter DB / AB
M. Oderwald – Ruijsbroek	Lid AB
R. Van Asten	Lid AB tot 12-11-2025
K. Verschuure	Lid AB vanaf 12-11-2025
S. Bruines	Lid AB / DB
N. Icar	Lid AB / DB
M. Klijmij – van der Laan	Lid AB vanaf 1-7-2025
B. de Leede	Lid AB tot 1-7-2025
F.I. Noordermeer – Van Slageren	Plaatsvervangend AB lid Midden-Delfland
P.A. van de Heuvel	Plaatsvervangend directeur

De opgenomen topfunctionarissen betreffen de leden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van het Bedrijfschap Harnaspolder, alsmede de plaatsvervangend directeur. De bestuursleden waren in het verslagjaar wethouders van de gemeenten Den Haag en Midden-Delfland en ontvingen generlei vergoeding voor hun werkzaamheden. Ook de plaatsvervangend directeur ontving geen vergoeding.

2.6 Toelichting op de balans per 31 december 2025

2.6.1 Activa

Voorraad Onderhanden werk

Bouwgrond in exploitatie

Het saldo van de post onderhanden werk geeft de totaal gerealiseerde investeringen tot en met 31 december 2025 weer van het totale project, onder aftrek van de tot en met 31 december 2025 gerealiseerde opbrengsten. De balanspost Onderhanden werk (gronden in exploitatie) bedraagt per einde boekjaar afgerond € 18,74 miljoen, exclusief de afwaardering voor het verwachte plantekort.

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten ten tijde van het opstellen van de jaarrekening, uitgaande van de Geactualiseerde grondexploitatie per 1 juli 2025 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's, en rekening houdend met nadien bekend geworden informatie tot het moment van opstellen van de jaarrekening. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden die periodiek worden geactualiseerd en waarbij de waardering in volgende jaren zowel positief als negatief uit kan vallen. Het bestuur is van mening dat op basis van de informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden. De risico's zijn nader beschreven in de paragraaf grondbeleid, de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing en de risicoparagraaf in het jaarverslag.

Verliesvoorziening

Volgens de tot en met 31 december 2025 geactualiseerde grondexploitatie wordt uitgegaan van een saldotekort van € 8,82 miljoen op netto contante waarde per 31 december 2025 (€ 8,99 miljoen op eindwaarde). Indien bij afronding van het project met een verlies zal worden afgesloten, dan zullen de deelnemende gemeenten dit exploitatietekort moeten aanvullen. Op dit moment is volstaan met het creëren van een administratieve voorziening. De voorziening is gepresenteerd onder de kosten teneinde een goed beeld te geven omtrent de waardering van de voorraad Onderhanden werk.

De gemeenten Den Haag en Midden-Delfland participeren met een risicoverhouding van 85%-15% in de Gemeenschappelijke regeling.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of korter

De uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of korter bestaan uit uitzettingen in 's Rijks schatkist, overige vorderingen, liquide middelen en uit de overlopende activa.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Het Bedrijvenschap maakte in het verslagjaar gebruik van het zogenoemde Schatkistbankieren. Het Bedrijvenschap is verplicht te rapporteren over de onderschrijding of overschrijding van de drempel die bij het Schatkistbankieren wordt gehanteerd. De rapportage over 2025 staat hieronder.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	4	-	-	-
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	996	1.000	1.000	1.000
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	6.106			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	6.106			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Drempelbedrag					
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. Als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	329	-	-	-
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	4	-	-	-

Overige vorderingen

Er waren per 31-12-2025 geen overige vorderingen.

Banksaldi

Per balansdatum is sprake van een negatief saldo op de BNG-rekening in het kader van de rekening-courant faciliteit. Bij de rekening-courant van de BNG is een kredietfaciliteit beschikbaar van € 22,5 miljoen waarover beschikt kan worden voor de financiering van de uitgaven van het Bedrijfschap.

Overlopende activa

In 2006 is een overeenkomst gesloten met G.A.M. van Leeuwen Harnasch B.V. waarin de betaling van een exploitatiebijdrage is opgenomen. In 2012 is met deze B.V. een aanvullende overeenkomst gesloten met een groter oppervlak van het gebied waarvoor een exploitatiebijdrage wordt betaald. In totaal bedraagt de exploitatiebijdrage van dit bedrijf € 920.280. De bijdrage is verschuldigd nadat een omgevingsvergunning voor de betrokken grond is afgegeven. Op dit moment speelt er nog geen concreet initiatief. Indien na afwikkeling van de grondexploitatie de exploitatiebijdrage nog niet is verschuldigd, zal de vordering worden overgedragen aan de gemeente Midden-Delfland. Deze werkwijze en afspraken zijn nog onder oude wetgeving tot stand gekomen.

Verder is onder deze post de te over het vierde kwartaal 2025 te vorderen omzetbelasting verantwoord.

2.6.2 Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen – resultaat na bestemming

Het Bedrijvenschap kent slechts één programma en alle kosten en opbrengsten worden direct in het Onderhanden werk gemuteerd. Het resultaat van de programmarekening wordt derhalve verwerkt in het eigen vermogen. Dit resulteert ultimo 2024 in een positief resultaat van € 0,66 miljoen en een negatief eigen vermogen van € 10,62 miljoen. Het verloop van het Eigen vermogen kan als volgt worden weergegeven:

Jaar	Mutatie voorziening	Voorziening ultimo	Resultaat	Vermogen ultimo
In € 1.000				
2004	1.494	1.494	-1.494	-1.494
2005	3.233	4.727	-3.233	-4.727
2006	-1.757	2.970	1.757	-2.970
2007	1.630	4.600	-1.630	-4.600
2008	500	5.100	-500	-5.100
2009	3.734	8.834	-3.734	-8.834
2010	-220	8.614	220	-8.614
2011	1.061	9.675	-1.061	-9.675
2012	5.952	15.627	-5.952	-15.627
2013	0	15.627	0	-15.627
2014	420	16.047	-420	-16.047
2015	-1.287	14.760	1.287	-14.760
2016	3.480	18.240	-3.480	-18.240
2017	575	18.815	-575	-18.815
2018	-1.281	17.534	1.281	-17.534
2019	-5.904	11.630	5.904	-11.630
2020	-2.860	8.770	2.860	-8.770
2021	-1.280	7.490	1.280	-7.490
2022	3.960	11.450	-3.960	-11.450
2023	-170	11.280	170	-11.280
2024	-1.232	10.048	1.232	-10.048
2025	-1.230	8.818	1.230	-8.818

Uitgaande van ongewijzigde omstandigheden in de ontwikkeling van het verwachte planresultaat, zullen de deelnemende gemeenten het bedrag ter grootte van € 8,82 miljoen (op contante waarde per 31-12-2025) in totaal moeten bijdragen (inclusief de correctie zoals genoemd bij storting in de voorziening). Per 31 december 2026 komt dit bedrag naar verwachting uit op € 8,99 miljoen. Dit is volgens de afspraken zoals gemaakt in het convenant en de Gemeenschappelijke regeling tussen de deelnemende partijen. Er is geen sprake van mogelijke discontinuïteit van de Gemeenschappelijke regeling.

Vlottende passiva

De vlottende schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of korter bestaan uit schulden aan kredietinstellingen, crediteuren en overlopende passiva.

Schulden aan kredietinstellingen

Per balansdatum is sprake van een negatief saldo op de BNG-rekening in het kader van de rekening-courant faciliteit. Bij de rekening-courant van de BNG is een kredietfaciliteit beschikbaar van € 22,5 miljoen waarover beschikt kan worden voor de financiering van de uitgaven van het Bedrijvenschap. Over het saldo is een rente verschuldigd gelijk aan de 1-maands Euribor vermeerderd met 35 basispunten.

Crediteuren

Dit betreft in het boekjaar ontvangen facturen die per jaar einde nog niet waren voldaan.

Overlopende passiva

De overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen facturen gemeente Midden-Delfland	14.280
Nog te ontvangen facturen gemeente Den Haag	22.680
Groenfonds	12.185
Overige	9.805
	58.950

2.6.3 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Per 31 december 2025 bedraagt het saldo van nog uit te voeren werkzaamheden ten behoeve van tot en met 2024 in opdracht gegeven werkzaamheden € 0,56 miljoen.

Vanaf 2016 is het Bedrijvenschap onderworpen aan de vennootschapsbelasting indien en voor zover een onderneming wordt gedreven in de zin van de wet. Als hulpmiddel bij het beantwoorden van de vraag of sprake is van een onderneming in de zin van de wet is een zogenoemde QuickScan vervaardigd. Mede op grond van de uitkomsten van die QuickScan is de verwachting gerechtvaardigd dat het Bedrijvenschap Harnaschpolder in de situatie verkeert dat geen winstverwachting bestaat beoogd en ook geen structurele overschotten worden behaald. Op grond daarvan wordt dan ook geen belastingplicht verwacht. Dit standpunt is mede gebaseerd op een advies indertijd van de fiscaal adviseur van de gemeente Den Haag.

2.7 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Op grond van de indeling zoals opgenomen in het Besluit Begroting en verantwoording (BBV) behoort de grondexploitatie van het Bedrijvenschap tot het taakveld 3, Economie, 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur. Aangezien sprake is van slechts één taakveld wordt voor dit voorgeschreven onderdeel van de jaarrekening verwezen naar paragraaf 2.5.

2.8 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het dagelijks bestuur op 14 oktober 2024 aan haar aangeboden en vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald waarbij voor 2025 de materialiteit 2% van de totale lasten exclusief stortingen in de reserves bedraagt. De grens voor fouten en onzekerheden gezamenlijk (bij elkaar opgeteld) wordt getoetst aan deze materialiteit en komt daarmee uit op € 36.918 (2% van € 1.845.886).

Bevindingen

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens van 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en geen sprake is geweest van onrechtmatigheden.

3. Overige gegevens

3.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend die van invloed zijn op de feitelijke situatie op balansdatum.

3.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.